

3.3 TEHNOLOGIJA PROIZVODNJE

Na farmi Drofelnik, na zemljišču s parcelno št. 77/5 k.o. Paška vas, poteka vzreja piščancev brojlerjev v enem zaprtem hlevu (N1) kapacitete 42.000 piščancev.

Upravljavlec Tilen Drofelnik ima za objekt pridobljeno gradbeno in uporabno dovoljenje:

- Gradbeno dovoljenje št. 351-157/2017-1210, z dne 14. 6. 2017, ki ga je izdala UE Velenje
- Uporabno dovoljenje št. 351-403/2019-9, z dne 18. 9. 2019, ki ga je izdala UE Velenje.



Slika 1: IED naprava in postavitve objekta

OPIS PROIZVODNIH POSTOPKOV PRI VZREJI BROJLERJEV (IRPP 2.2.)

Pri reji brojlerjev je pomembno, da rejci kontinuirano zagotavljajo ves čas optimalne pogoje za zdravje in počutje živali. Pri takšnih pogojih se dosegajo dobri proizvodni rezultati. Za uspešno rejo brojlerjev in ugoden razvoj je potreben zdrav piščanec, to pa se lahko zagotovi le ob upoštevanju predpisanih normativov in pravil.

Za vzrejo kvalitetnega piščančjega mesa sta v osnovi odločilnega pomena dva faktorja:

- odlična provenienca in
- odgovarjajoča, strokovno izvedena tehnologija reje.

Pitanje brojlerjev traja predvidoma 42 dni – en turnus, nakar se živali oddajo v zakol. Na farmi se letno odvije 6,5 turnusov.

Krma je peletirana in jo rejcu dostavi Perutnina Ptuj s posebnim kamionom. Krma se pretovori v dva silosa (Sil1 in Sil2), ki se nahajata ob hlevu (N1).

Hlevi z okolico in vsa pripadajoča oprema morajo biti pred vhlevitvijo piščancev predhodno očiščeni, oprani in razkuženi, primerno nastlani in temperirani. Pred vhlevitvijo se po celotni talni površini enakomerno razsuje nastilje. Pri vzreji piščancev se za nastilje uporabljajo le namenski materiali, ki so primerni za živali tako z zdravstvenih kot okoljskih vidikov. Uporablja se žagovina. Stelja (žagovina) se na lokaciji farme ne skladišči – na lokacijo se pripelje sproti (just in time). V hlevu se stelja s pomočjo robota, ki je opremljen s frezo, meša, ob enem pa spodbuja piščance, da se gibljejo in »kopajo« v zrahljanem nastilju.

Na lokacijo se v specialnih kamionih pripelje en dan stare piščance. Pred dostavo piščancev se preveri funkcionalnost opreme (krmilni sistem, napajalni sistem, gretje, ventilacija, razsvetljava). V odvisnosti od letnega časa in zunanjih temperatur se začne z ogrevanjem objekta - pozimi že dan pred vhlevljanjem, da se tudi nastilj in sama zgradba segrejeta na primerno temperaturo. Po vhlevitvi piščanci dobijo vodo in hrano takoj po prihodu v objekt. Prve dni po vhlevitvi se piščance in pogoje v objektu kontrolira pogosteje, saj so ti dnevi odločilnega pomena za dober proizvodni rezultat (primerna temperatura, svež zrak).

Med rejo se vzdržuje optimalna klima in kvaliteta nastilja. Za krmljenje se uporabljajo krmilne mešanice, ki se skladiščijo v 2 silosih (Sil1 in Sil2), ki se nahajata ob hlevu (N1). Uporabljajo se štiri mešanice krmil Bro-Starter, Bro-Grover, Bro-Finišer 1 in Bro-Finišer 2.

Po vsaki zaključeni reji se oddajo vsi brojlerji v zakol. Večer pred izlovom piščancev se zatemnijo vsi viri svetlobe, z izjemo zračnih odprtín. Zadnje krmo dobijo piščanci najmanj 8 ur pred izlovom. Piščance se najlažje lovi v zatemnjenem hlevu, vendar po možnosti ne v popolni temi (možnost regulacije jakosti svetlobe). Pri lovljenju podnevi in pri močni svetlobi lahko namreč pride do plašenja živali in s tem tudi do povečanih poškodb ali celo zadušitve (primerno zatemniti in ventilirati). Pred začetkom lovljenja in nalaganja se odstrani iz objekta vso nepotrebno opremo. Živali se pri izlovu v temi polovijo v koše in prestavijo v tovornjak.

Po izlovu se hlevi in oprema očistijo, operejo in po biološkem počitku ponovno pripravijo za vhlevitev novih živali.

Na farmi se redno, 3-5x dnevno živali pregleda. Enkrat dnevno se odstranjujejo poginjene živali, ki se jih zbira v biološko razgradljivih vrečah. Vreče se do odvoza hranijo v zamrzovalni skrinji (550 l) s hermetičnim zapiranjem (SkO1). Zamrzovalna skrinja se nahaja v predprostoru hleva (N1) ob steni s kotlarno. Za odvoz mrtvih živali poskrbi Veterinarsko higienska služba - enota Celje. Dokler so piščanci majhni, se pogin odvaža po predhodni najavi, kasneje pa približno 1x na teden, saj so poginule živali večje in je skrinja posledično hitreje polna.

Zamrzovalna skrinja se pere in razkužuje po vsakem turnusu skupaj s hlevom – skrinjo se pripelje v hlev in se jo opere ter razkuži.

Med posameznim turnusom nadzor nad tehnologijo redno izvajata tudi Perutnina Ptuj preko obiskov področnega vodje in veterinarske službe.

Na farmi se nahaja diesel električni agregat (DEA) (N3), ki je v uporabi le v primeru motenj in prekinitev v električni energiji. Podatki o agregatu se nahajajo v obrazcu T33-FarDro-avg23. Specifikacija diesel električnega agregata se nahaja v P41-FarDro-avg23.

Zdravljenje živali odredi veterinar. Preventivno jemanje zdravil, hormonov in ostalih snovi se ne izvaja in je prepovedano.

HLEV ZA VZREJO BROJLERJEV (N1) (IRPP 2.2.2)

Hlev (N1) je zasnovan kot enoladijska hala etažnosti P, pravokotnega tlorisa. Na jugovzhodni strani je aneks s predprostorom, pisarno, sanitarijami, kotlarno in prostorom za elektro opremo. Na severovzhodni strani je skladišče za sekance (Sk1). Dimenzije hleva so 105,80m x 22,60m. Višina slemena 7,25m nad aneksom pa 8,16m. Skladišče za sekance je dimenzij 14,00m x 6,40m. Streha je simetrična dvokapnica naklona 16°. Ob hlevu sta dva silosa za krmila (Sil1 in Sil2).

Objekt je priključen na elektriko in vodovod.

Stene objekta so armiranobetonske, tlak v hlevu je zglajen beton. Fasada ima izvedeno izolacijo.

V objektu so jaški za zbiranje odpadne pralne vode, ki vodijo do dveh zaporedno vezanih zbiralnikov za pralno odpadno vodo (Rez1 in Rez2, SkRO1).

Prav tako se ob hlevu (N1) nahajata dva silosa za krmo (Sil1 in Sil2).

KONTROLA KLIME V HLEVIH ZA PERUTNINO (IRPP 2.2.4)

Ventilacija in klima v hlevih se prilagaja glede na potrebe živali v določeni starosti in v določenem letnem času. V objektih so senzorji temperature, zračne vlage in CO₂. Ventilacijo uravnava klima računalnik DOL 539, ki omogoča kontrolo klime z regulacijo temperature, vlažnosti zraka, ventilacije, hlajenja, vlaženja in kontrolo nivoja CO₂. Računalnik ima za primere izpada elektrike tudi pomožno baterijo. Računalnik ob pogonu baterije nemudoma zagotovi, da se vse prezračevalne line odprejo. Poleg te opreme je zunaj objekta nameščen samostojni dizel električni agregat 100 kW (N3), ki takoj po izpadu električne energije iz omrežja, zagotovi zadosten električni dovod do hleva, kjer računalnik ponovno vzpostavi optimalno klimo v hlevu.

Vse napravnosti so preko alarmnega sistema vezane na tri telefonske številke.

Ogrevanje hlevov (IRPP 2.2.4.1)

Regulacija temperature v objektu je avtomatska. Priporočene orientacijske temperature v višini živali so od 30°C (vhlevljanje) do 25°C (12. dan), pred koncem reje pa do 21°C.

Objekt se ogreva s talnim gretjem, ki prejema energijo preko toplovoda iz avtomatskega kotla na lesno biomaso (150 kW, N2, Z1). Kotel se s sekanci zalaga s samostojno z odjemalno podajalno napravo, v sklopu katere je podajalni polž in kanal za transport. V zalogovniku za sekance (Sk1) je nameščen mešalni disk, s katerim se lesno biomaso transportira do polža in s polžem naprej v kotel. Kotel ima vgrajeno napravo, ki onemogoča morebitni prenos ognja iz kotla v zalogovnik. Na odjemalno podajalni napravi je vgrajen tudi sprinkler gasilni sistem z ventilom za avtomatsko gašenje podajalne poti v primeru povišane temperature v kanalu.

Ventilacija (IRPP 2.2.4.2)

Kvaliteta zraka je zelo pomembna pri pitanju brojlerjev. Z ventilacijo neposredno vplivamo na zdravje živali, konverzijo hrane, večji prirast in manjšo mortaliteto živali. Ne glede na letni čas je v objekt potrebno dovajati sveži zrak.

Ventilacijski sistem odstrani škodljive pline in dovaja dovolj kvalitetnega zraka. Glavni onesnaževalci zraka v hlevu so prah, amoniak, ogljikov dioksid in ogljikov monoksid ter vlaga. V vročem obdobju leta, ko so zunanje temperature zelo visoke (nad 28°C) in je relativna vlaga v zraku visoka (več kot 75%), so živali še posebej izpostavljene stresu. V takih pogojih je potrebno izkoristiti maksimalno kapaciteto ventilacije.

Sistem deluje z računalniškim nadzorom na principu podtlačne in tunelske ventilacije. Računalnik usmerja odpiranje loput za zrak in hitrost delovanja ventilatorjev. Deluje na principu krivulje optimalne temperature objekta v odnosu na starost piščancev. Računalnik uravnava tudi vlažnost v objektu, ki je ravno tako podana s krivuljo optimalne vlažnosti v objektu glede na starost piščancev. Optimalna povprečna zračna vlažnost v času celotne reje je 60 - 70%.

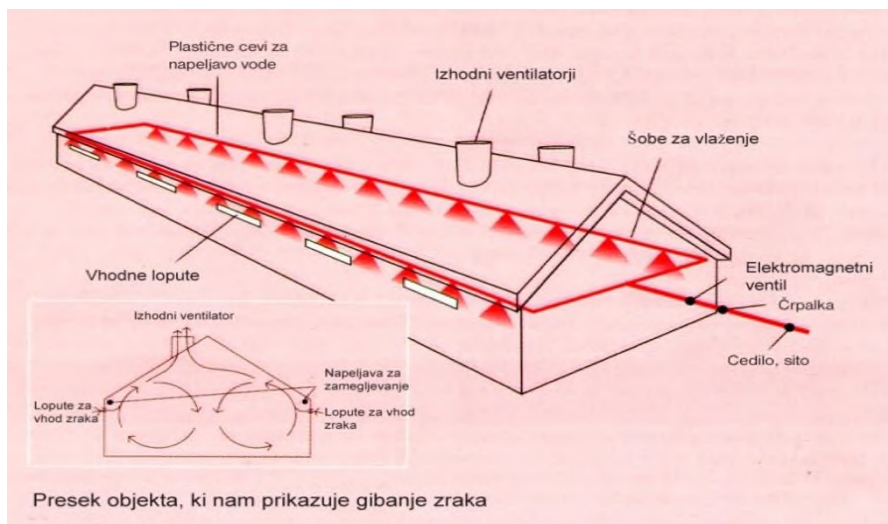
Ventilatorji zrak iz hleva izsesavajo, sveži zrak pa prihaja v hlev skozi odprtine za dovod zraka. Hlev ima 8 stropnih (2 sta regulacijska od 0 do 100 %, ostali so takšni da delajo s polno hitrostjo, ali pa so izklopljeni - on-off), in 8 tunelskih (on-off) ventilatorjev.

Zračne lopute na objektu se odpirajo avtomatsko (računalniško) glede na delovanje moči ventilatorjev, s čimer uravnavajo potrebo po svežem zraku. Za razliko od stropnih ventilatorjev, tunelski obratujejo le pri višjih zunanjih temperaturah oz. pri večji starosti piščancev, ko je potreba po prezračevanju večja, kot je zmogljivost stropnih ventilatorjev.

Hlajenje (IRPP 2.2.4.2)

Poleg dovoda svežega zraka se poleti, ob velikih temperaturnih obremenitvah, zrak v hlevu (N1), hladi tudi s pomočjo vodne meglice. Visok pritisk vode v ceveh (40-70 barov) proizvaja 2-3 mikrone velike kapljice, ki ne vlažijo stelje. Na ta način se dosega optimalna vlažnost in živali lažje premagujejo vročinski stres.

Shema sistema za hlajenje s pomočjo vodne meglice:



Osvetlitev (IRPP 2.2.4.5)

Piščanci potrebujejo za optimalno rast dovolj svetlobe, kar se ureja z lučmi - s svetlobnim programom, ki ga vodi regulacijska ura. Osvetlitev v hlevu mora biti najmanj 20 lux in se meri v višini piščančjih oči. Osvetljene mora biti najmanj 80% uporabne površine za piščance. Kadar je potrebno, se po nasvetu veterinarja lahko dovoli začasno zmanjšanje stopnje osvetlitve.

V roku sedmih dni po tem, ko so piščanci naseljeni v objekt, in do treh dni pred predvidenim datumom zakola, mora osvetlitev slediti 24-urnemu ritmu in vključevati obdobja teme, ki trajajo skupaj najmanj šest ur, z najmanj enim neprekinjenim obdobjem teme, ki traja najmanj štiri ure, kar ne vključuje trajanja zatemnitve. Zniževanje ur osvetlitve se izvaja postopno.

V hlevu so vgrajene LED sijalke.

KRMLJENJE IN NAPAJANJE PERUTNINE (IRPP 2.2.5)

Kvaliteta krme ima velik vpliv na rast in kakovost končnega proizvoda, saj brojlerji dosežejo končno telesno maso v povprečju že v 42-ih dneh.

S krmo, ki jo uživajo živali, je potrebno pokriti potrebe po energiji in esencialnih hranljivih snoveh (aminokisline, vitamini in minerali). Normativi po energiji in hranljivih snoveh so podani s strani dobavitelja brojlerskih staršev, hkrati pa so deleži nekaterih hranljivih snovi v krmi omejeni tudi z zakonskimi predpisi glede na starost in namen reje.

Krmne mešanice za brojlerje so sestavljene iz številnih surovin:

- žit in njihovih ostankov (koruzni gluten, pšenični otrobi...),
- sojinih tropin in drugih stročnic,
- semen in njihovih ostanki,
- apnenca in fosfatov,
- sintetičnih aminokislin (lizin, metionin),
- mineralno vitaminskih dodatkov,
- maščobe (rastlinsko olje).

V krmo za brojlerje se ne dodajajo surovine živalskega izvora (mesna moka, perna moka, kostna moka...). Različne snovi se v krmo dodaja zaradi številnih razlogov:

- dodajanje nekaterih snovi ima lahko že v manjših deležih pozitiven učinek na rast, saj povečujejo dnevne priraste in izboljšujejo izkoriščanje krme.
- izboljšujejo kakovost krme (vitamini).
- imajo lahko pozitiven učinek na tehnološke značilnosti krme (peletiranje).
- izboljšujejo kakovost beljakovin in s tem izboljšujejo uzkoristek beljakovin/dušika (sintetične aminokisline).

Krmne mešanice (IRPP 2.2.5.1)

Kvaliteta krme ima velik vpliv na prirejo in kakovost mesa. S krmo, ki jo konzumirajo živali, je potrebno pokriti potrebe po energiji in esencialnih hranljivih snoveh (aminokisline, vitamini in minerali). Na izkoristek krme imajo velik vpliv sistem reje, klima v hlevu in zdravstveni status perutnine. Krmila so pripravljena po priporočilih genetske hiše glede na starost perutnine.

Brojlerji za normalen razvoj potrebujejo zadosten delež aminokislin. Prehranski kalcij in fosfor sta nujno potrebna za normalen razvoj skeleta. Z dodajanjem encimov (fitaza) v krmo izboljšujemo izkoristljivost fosforja. Tudi drugi mineralni elementi in elementi v sledovih so nujni pri intenzivni reji perutnine: Na, K, Cl, I, Fe, Cu, Mn, Se in Zn.

Krma za brojlerje vsebuje esencialne aminokisline: lizin, metionin, arginin, histidin, isolevcin, levcin, fenilalanin, treonin, triptofan in valin. Cistin ni esencialna aminokislina vendar je nujno potrebna za sintezo metionina. V največjem deležu se v krmi za brojlerje pojavljata metionin in lizin. Drugi elementi se ne dodajajo pogosto, saj so že prisotni v surovinah. Živali vitaminov ne morejo same sintetizirati oz. jih ne morejo sintetizirati v zadostnih količinah, zato se jih v krmo dodaja. V krmo se jih dodaja v obliki mineralno vitaminskega premiksa. Antibiotiki se v krmo za brojlerje ne dodajajo. Njihovo vlogo lahko občasno, po potrebi, nadomeščajo drugi dodatki (organske kisline, encimi, probiotiki, prebiotiki, simbiotiki...).

S starostjo živali se spreminja tudi sestava krmne mešanice, saj se s starostjo spreminjajo potrebe po energiji in hranljivih snoveh. Brojlerji v 42-ih dneh dobijo 4 različne krmne mešanice in sicer Bro-Starter (Sil1), Bro-Grover (Sil1), Bro-Finišer 1 (Sil1) in Bro-Finišer 2 (Sil2).

Letna poraba krme se ocenjuje na približno 1.170 ton (6,5 turnusov po cca 180 t na turnus):

	FAZA 1	FAZA 2	FAZA 3	FAZA 4	SKUPAJ ZA 1 HLEV ZA 1 CIKEL
IME KRME	BRO-STARTER	BRO-GROVER	BRO-FINIŠER 1	BRO-FINIŠER 2	SKUPAJ
št. dni krmljenja*	8	9	11	14	42
poraba krme gr./1 žival	309	595	1.190	2.166	4.260
Število živali	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
PORABA KRME kg	13.000	25.000	50.000	91.000	179.000

*Dnevi krmljenja po fazah so odvisni od planov oziroma potreb mesne industrije in same rasti živali (odvisno od letnih časov idr.).

Sistemi za krmljenje (IRPP 2.2.5.2)

Izvaljeni piščanci imajo v rumenjaki vrečki rezerve hrane in vode za 48 do 60 ur. Vsi piščanci imajo vedno dovolj krmilnega prostora in krmilni sistem v ustrezni višini. Nepravilna višina krmilnega sistema ima za posledico slabe priraste in slab izkoristek krme.

Krmilni sistem je opremljen s sondami, ki avtomatsko regulirajo polnjenje krmilnikov in omogoča avtomatsko razdeljevanje pravilno sestavljenih krmnih mešanic v potrebnih intervalih.

Napajalniki (IRPP 2.2.5.3)

Na farmi se uporablja kapljični »nipl« napajalni sistem. Nipl sistem je sistem s kapalkami. Ko se piščanec s kljunom dotakne kapanke, s tem dvigne zapiralni ventil in sprosti se kapljica vode iz podolžne cevi, v kateri je voda pod zmanjšanim pritiskom. Pri nipl napajalnem sistemu, je potrebno paziti na pritisk vode v sistemu in skrbeti, da se vzporedno z rastjo piščancev dviguje sistem v višino piščancev. Voda mora biti sveža ter neoporečna. Orientacijska kalkulirana vrednost je 12 kom piščancev na nipl. V hlevu (N1) se uporablja kapljični »nipl« sistem in dozatorji za avtomatsko doziranje zdravil/cepiva in vitaminov, ki jih po potrebi odredi veterinar, v vodo.

Piščance se napaja avtomatsko preko nipl sistema. Potrebno je poskrbeti, da je voda prve dni ogreta na primerno temperaturo (optimalna je 15°C). Voda mora biti piščancem vedno na razpolago v zadostnih količinah tudi takrat, ko se pripravlja piščance za nalaganje in se jim več ne daje hrane.

V hlevu je nameščen števec porabe vode - vodi se lastna evidenca porabe vode. Celoten sistem napajanja je povezan z alarmno napravo, ki opozori na povišan pretok ali izpad pretoka.

PRIPRAVA IN SKLADIŠČENJE KRME ZA PERUTNINO (IRPP 2.5)

Vso perutnino se krmi z gotovimi krmnimi mešanicami dobavitelja Perutnina Ptuj. Ob hlevu (N1) se nahajata 2 silosa (Sil1 in Sil2). Silos Sil 2 je namenjen skladiščenju krme brez kokcidiostatikov oz. drugih substanc, ki imajo za živali oz. njihove proizvode korenčno dobo (krma Bro-Finišer 2). Silos Sil 1 pa se uporablja za krmne mešanice, ki vsebujejo kokcidiostatike oz. druge substance, ki imajo za živali oz. njihove proizvode korenčno dobo (krma Bro-Starter, Bro-Grover in Bro-Finišer 1).

Krma, ki jo proizvajajo v Perutnini Ptuj PC Krmila je v obliki drobljenca ali peletov. Do hleva se transportira s kamionom in se jo tam s pnevmatskim transportom izprazni v ustrezen silos (Sil1, Sil2) ob hlevu (N1). Silosa sta vertikalna in imata ustrezno zračenje (oddušnik). Zaprti transportni sistem omogoča enakomeren transport krme iz silosa do tehtnice in naprej do vsake krmilne linije. Posamezen silos (Sil1 in Sil2) ima nazivno kapaciteto 50 m³, kar ustreza skladiščenju 32,5 t krme.

ZBIRANJE IN SKLADIŠČENJE PERUTNINSKEGA GNOJA (IRPP 2.6)

Perutninski gnoj, pomešan s steljo, ostane v hlevu dokler so tam brojlerji. Ko se brojlerji oddajo v zakol in je objekt prazen, se prične s čiščenjem. Gnoj se iz objekta odstrani strojno. Na lokaciji same farme se ga ne skladišči ali začasno odlaga, temveč se takoj po zaključenem ciklusu po čiščenju objekta sproti odvaža na kmetijske površine, ki so v lasti upravljavca ali drugih oseb (spisek GERK glej v P2-FarDroA2-avg23), višek pa se odda najugodnejšemu odjemalcu, večinoma hmeljarjem – dokazilo o oddaji je priloga v dokumentu P44. Na lastnih kmetijskih zemljiščih se ga takoj zaorje ali pa omejeno časovno obdobje skladišči ob robu kmetijskih zemljišč - do 6. mesecev (12. odstavek 12. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov). Ob robu kmetijskih zemljišč začasno skladiščen gnoj se naloži v kupe, ki niso večji od 30 m³ in se jih pokrije s folijo. Glej tudi P34-FarDro-avg23 in P2-FarDro-avg23 opredelitev do BAT 14, BAT 15 in BAT 20.

Gnoja se ne pušča na prostem in v neposredni bližini hlevov, ker bi se s tem omogočila kontaminacija naslednje reje z morebitnimi patogeni. Odvaža se ga s traktorjem in vlečenimi prikolicami.

ČIŠČENJE (PROCESIRANJE) GNOJA NA FARMI (IRPP 2.7)

Na perutninski farmi čiščenje (procesiranje) perutninskega gnoja ne poteka.

TRANSPORT NA FARMI (IRPP 2.9)

Na farmi je sorazmerno malo notranjega prometa. Promet se poveča ob odvozu brojlerjev v zakol in ob pripravi objekta na novo vhlevitev. Izvajajo se naslednji transporti:

- priprava objekta na vhlevitev (nastiljanje),
- dovoz piščancev iz valilnice,
- dovozi krmil, ki potekajo po planu krmljenja,
- odvoz živali v zakol,
- čiščenje hlevov, odvoz gnoja in pralne vode,
- urejanje okolice (košnja, pluženje snega).

VZDRŽEVANJE (IRPP 2.10)

Redne preglede na farmi izvajajo upravljavec in družinski člani. Gre za dnevne preglede in vzdrževanje med turnusi in v času pred turnusi. Za zahtevna dela se vključijo za to usposobljeni zunanji izvajalci. Redni pregledi vključujejo tudi preglede ter ukrepe vzdrževanja higiene na farmi in zatiranje škodljivcev.

Pri organizaciji in izvajanju vzdrževanja se upoštevajo navodila proizvajalcev opreme. Posebna pozornost je posvečena krmilnim sistemom, napajalnim instalacijam in ventilaciji hlevov, ogrevanju, elektro instalacijam in ostalim strojem, ki so potrebni za potek reje. Redni pregledi vključujejo tudi pregled zbiralnikov odpadne pralne vode (Rez1 in Rez2, SkRO1) glede morebitnih znakov poškodb in puščanja.

Preventivna vzdrževanja so: periodični pregledi in vzdrževanje strojev in naprav krmilnih linij v hlevu, napajalnega sistema, ventilacijskega (prezračevalnega) sistema in preventivno vzdrževanje hleva. Preventivno se pregledujejo tudi silosa in transportna oprema.

Za primere izpada električne energije se na lokaciji farme nahaja nepremični motor z notranjim zgorevanjem - diesel električni agregat (N3), ki je v uporabi v primeru motenj in prekinitev v dobavi električne energije. Vsak teden se za 20 minut preverja delovanje agregata. S tem namenom se predvideva uporaba agregata do 18 ur/leto. Upoštevajoč morebiten izpad električne energije, se predvideva uporaba do 30 ur/leto.

ČIŠČENJE IN PRANJE HLEVOV (IRPP 2.10)

Za doseganje varne reje perutnine se upošteva osnovno načelo, da se pri rejcu nahaja le ena vrsta perutnine (domača reja perutnine ni dovoljena) in da so v hlevu živali le ene starosti in od istega dobavitelja. Najpomembnejši element reje perutnine je preventiva pred vsemi boleznimi, ki se lahko kakorkoli занesejo v objekt in ogrozijo zdravje perutnine in tudi ljudi.

Da se prepreči prenos in prehod bolezni z živali na žival in tudi ljudi, se izvajajo naslednji ukrepi:

- domača reja ni dovoljena
- ena starost in ena vrsta perutnine na farmi,
- v objekt vstopajo samo oskrbovalci perutnine in veterinarsko -tehnološka služba (obvezno je beležiti vse obiske v hlevsko knjigo),
- obvezna je uporaba zaščitne obleke in zamenjava obutve (preoblačenje in preobuvanje),
- dezobariera pred vhodom mora biti napolnjena s svežo raztopino razkužila
- objekt mora biti zaščiten pred glodalci, mrčesom in divjimi pticami
- krmi se le s krmo, ki jo dostavi mešalnica

Deratizacija je eden od ukrepov, ki ga je v objektih za rejo perutnine in njihovi okolici potrebno obvezno izvajati, kot preventivni ukrep. Glodalci so škodljivi s stališča porabe hrane, še posebej pa kot prenašalci različnih kužnih bolezni. Izvaja se dvakrat letno (spomladi in jeseni) oz. po potrebi tudi večkrat.

Dezinfekcijska bariera (dezobariera) pred vstopom v hlev je ena od temeljnih zahtev za preprečevanje vnosa in širjenje kužnih bolezni. Spužvasta dezobariera se nastavi takoj po razkuževanju hleva in se jo tedensko obnavlja. S tem namenom je na lokaciji manjša količina sredstva Virocid (1 l), ki se skladišči v originalni embalaži.

Po zaključku reje se prične postopek odstranitve opreme oz. se le to dvigne pod strop, iz objekta se odstrani perutninski gnoj pomešan s steljo in hlev se mehansko počisti. Po mehanskem čiščenju se hlev očisti še z vodo s pomočjo dveh visokotlačnih čistilcev. Na enak način se pere tudi oprema. Pri tem se detergenti ne uporabljajo. V hlevu je urejen zajem odpadnih pralnih vod, ki odtečejo v zbirne jaške in v zbiralnik odpadne pralne vode (Rez 1 in Rez2, SkRO1).

Po čiščenju se hlev razkuži s pršenjem oz. meglico po notranjosti hleva. Razkužijo se tudi napajalniki. Uporabljajo se rakužila (Virocid, Cid 2000), ki se na farmi ne skladiščijo. Razkužilo se dobavi v količini, kot se jo porabi za 1x razkuževanje ob koncu vsakega turnusa. Režim uporabe razkužila je podrobneje opisan v v točki 4.5.2., v P45-FarDro-avg23. Varnostni listi razkužil se nahajajo v OMO (P53-FarDro-avg23).

Po razkuževanju sledi biološki počitek hleva, ki traja 10 dni do tri tedne. Po zaključku biološkega počitka je hlev ponovno pripravljen za pričetek nastiljanja in vhlavitve.

OBRATOVALNI ČASI

Turnus pri reji brojlerjev v hlevih traja do 42 dni, biološki počitek pa 10 dni do tri tedne. Letno se odvije 6,5 turnusov.

Obratovalni čas farme je 24 ur na dan, 7 dni v tednu.

Sama zaustavitev proizvodnje v pomenu reje pomeni izhlevitev živali in pričetek čiščenja objekta. V pravem pomenu to ni ukinitve aktivnosti, ampak se odvijajo nujno potrebne dejavnosti po samem procesu reje. Popolna zaustavitev pomeni biološki počitek, ko vse aktivnosti na farmi popolnoma mirujejo.